

**অসম বিধানসভা**  
**তৰাবিহীন প্ৰশ্ন নং : ৫১২**  
**উত্তৰ দিয়াৰ তাৰিখ – ২৪/০৭/২০২৬**

বিষয় : Enemy Property/ Enemy Land/ Evacuee Property সম্পৰ্কিত।

বিধায়কৰ নাম : শ্ৰী কমলাক্ষ দে পুৰকায়স্থ

৫১২। মাননীয় ৰাজস্ব ও দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনা বিভাগেৰ মন্ত্ৰী মহোদয় অনুগ্ৰহ কৰিয়া জানাবেন কিঃ

(ক) বৰ্তমানে অসম ৰাজ্যে মোট কত পৰিমাণ অশক্ৰজমি বিদ্যমান রয়েছে এবং কাছাড় জেলাৰ কাটিগড়া ৰাজস্ব চক্ৰেৰ অধীনে মোট কত পৰিমাণ অশক্ৰজমি আছে তাৰ মৌজাভিত্তিক বিস্তাৰিত তথ্য সদনে প্ৰকাশ কৰাৰ জন্য অনুরোধ কৰছি।

(খ) উক্ত জমিগুলিৰ বৰ্তমান অবস্থা কি এবং এৰ মধ্যে কত পৰিমাণ জমি সরকারি দখলে ও ব্যক্তিগত দখল রয়েছে এবং অশক্ৰজমিৰ ক্ষেত্ৰে বন্দোবস্ত, নিয়মিতকৰণ (Regularisation) লিজ প্ৰদান অথবা পাট্টা প্ৰদানেৰ জন্য সরকারেৰ কোনো নীতি, বিধান বা কাৰ্যকৰ ব্যৱস্থা রয়েছে কি? তাহাৰ বিস্তাৰিত তথ্য সদনে প্ৰকাশ কৰাৰ জন্য অনুরোধ কৰছি।

(গ) ভূমিহীন পৰিবাৰ, যোগ্য দখলদাৰদেৰ মধ্যে পাট্টা প্ৰদানেৰ মাধ্যমে উক্ত জমিৰ বন্দোবস্তেৰ কোনো প্ৰস্তাব সরকার বিবেচনা করেছে কি? যদি কৰে থাকে, তবে তাৰ বিস্তাৰিত বিৱৰণ সদনে প্ৰকাশ কৰাৰ জন্য অনুরোধ কৰছি।

(ঘ) উক্ত জমিগুলিৰ অনুপযুক্ত ব্যৱহাৰেৰ ফলে সম্ভাব্য ৰাজস্ব ক্ষতিৰ কোনো মূল্যায়ন সরকার করেছে কি? এবং সেই ক্ষতি পূৰণ বা ৰাজস্ব বৃদ্ধি কৰাৰ জন্য কি পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰা হয়েছে তাহাৰ বিস্তাৰিত তথ্য সদনে প্ৰকাশ কৰাৰ জন্য অনুরোধ কৰছি।

(ঙ) 1947 সালে দেশ বিভাগেৰ সময় Partition Victim হওয়া দেশেৰ ওইপাৰ থেকে ভাৰতে আসাৰ পৰ তাদেৰকে থাকাৰ জন্য সরকারেৰ তৰফ থেকে জমি প্ৰদান কৰা হয়েছিল, তাদেৰ জমিৰ পাট্টা প্ৰদান কৰা হয়েছে কি? যদি না হয় তাহলে কবে নাগাদ কৰা হবে তাহাৰ তথ্য সদনে প্ৰকাশ কৰাৰ জন্য অনুরোধ কৰছি।

**উত্তৰ**

ৰাজহ আৰু দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনা বিভাগৰ মাননীয় মন্ত্ৰী শ্ৰী যুত কেশৱ মহন্ত দেৱে উত্তৰ দিব :

**(ক)** বৰ্তমান অসমৰ ষষ্ঠ অনুসূচীৰ বাহিৰৰ অঞ্চলত মুঠ 7700 বিঘা 0 কঠা 17.8 লেচা শক্ৰ জমি আছে।

কাছাৰ জিলাৰ কাটিগড়া ৰাজহ চক্ৰৰ অধীনত মুঠ 7690 বিঘা 15 কঠা 9 চটক (অসমীয়াত 7690 বিঘা 3 কঠা 17.8 লেচা) শক্ৰ জমি আছে। মৌজা ভিত্তিক তালিকা Annexure "A" ত সংলগ্ন কৰা হ'ল।

**(খ)** ওপৰত উল্লেখিত কাছাৰ জিলাৰ কাটিগড়া ৰাজহ চক্ৰৰ অধীনত থকা শক্ৰৰ জমিৰ অধিকাংশই যৌথ মালিকানাধীন আৰু নিজ নিজ পট্টাধাৰীৰ সহ-ভাগীকাৰীৰ হাতত আছে, যিসকলে উক্ত জমি সমূহ আৱাসিক বা কৃষি উদ্দেশ্যত ব্যৱহাৰ কৰি আছে। এই ৰাজহ চক্ৰৰ ভিতৰত শক্ৰৰ কোনো সম্পত্তি বৰ্তমান চৰকাৰৰ

প্রত্যক্ষ নিয়ন্ত্ৰণত নাই। এই সম্পত্তিসমূহ বন্দোবস্ত, নিয়মিতকৰণ (Regularisation) লিজে প্ৰদান অথবা পট্টা প্ৰদানৰ বাবে Enemy Property Act, 1968 আৰু পৰৱৰ্তী সংশোধন আইন সমূহৰ অধীনত ।

(গ) Enemy Property Act 1968 আৰু পৰৱৰ্তী সংশোধন আইনৰ অধীনত শত্ৰু জমি সমূহ লিজে বা বন্দোবস্তিৰ দ্বাৰা পট্টা দিয়াৰ বাবে বিধান আছে ।

(ঘ) বৰ্তমান সাময়িক মূল্যায়নৰ দ্বাৰা এই জমিসমূহৰ ৰাজহ সংগ্ৰহৰ সাম্ভাৱ্য আহৰণৰ ক্ষেত্ৰত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব পৰা যাব । কিন্তু উক্ত জমিসমূহ নিয়মীয়াকৰণৰ সম্পূৰ্ণ কাৰ্য্য সম্পাদনৰ পাছত এই ৰাজহ সংগ্ৰহ কৰিব পৰা যাব ।

(ঙ) ১৯৪৭ চনৰ বিভাজনৰ পিছত এই চক্ৰৰ ভিতৰৰ বিভিন্ন গাঁৱৰ মাটি বাংলাদেশৰ পৰা অহা লোকসকলৰ পুনৰ্বাসনৰ বাবে আবণ্টন দিয়া হৈছিল; এই মাটি 'আৰ আৰ খাছ' ভূমি হিচাপে লিপিবদ্ধ কৰা হৈছিল। শেহতীয়াকৈ চৰকাৰে এই ভূমিসমূহৰ 'আৰ আৰ খাছ'ৰ মৰ্যাদা বাতিল কৰি সাধাৰণ 'খাছ' ভূমি হিচাপে পুনৰ শ্ৰেণীভুক্ত কৰি দখল কৰা লোকসকলক 'পট্টা' (ভূমিৰ মালিকীস্বত্বৰ অধিকাৰ) প্ৰদানৰ নিৰ্দেশনা জাৰি কৰিছে। সেই মৰ্মে অসম জৰীপৰ দ্বাৰা জৰীপ কৰি থকা হৈছে ।

oooooooo

**Annexure A**

| <b>Sl. No.</b> | <b>Name of Mouza</b>       | <b>Area (B-K-Ch)</b> |
|----------------|----------------------------|----------------------|
| <b>1</b>       | <b>Harinagar Pt-II</b>     | <b>04B-19K-05Ch</b>  |
| <b>2</b>       | <b>Harinagar Pt-IV</b>     | <b>22B-04K-00CH</b>  |
| <b>3</b>       | <b>Chandinagar Pt-III</b>  | <b>356B-06K-05Ch</b> |
| <b>4</b>       | <b>Salimabad</b>           | <b>518B-07K-03Ch</b> |
| <b>5</b>       | <b>Chandinagar Pt-V</b>    | <b>184B-17K-11Ch</b> |
| <b>6</b>       | <b>Chandinagar Pt-VI</b>   | <b>656B-18K-12Ch</b> |
| <b>7</b>       | <b>Chandinagar Pt-IV</b>   | <b>735B-10K-12Ch</b> |
| <b>8</b>       | <b>Niz Leveruta Pt-II</b>  | <b>416B-18K-12Ch</b> |
| <b>9</b>       | <b>Saidpur Pt-II</b>       | <b>03B-03K-19Ch</b>  |
| <b>10</b>      | <b>Saidpur Pt-I</b>        | <b>424B-05K-11Ch</b> |
| <b>11</b>      | <b>Chandinagar Pt-II</b>   | <b>94B-02K-03Ch</b>  |
| <b>12</b>      | <b>Chandinagar Pt-I</b>    | <b>27B-08K-03Ch</b>  |
| <b>13</b>      | <b>Mohadevpur Pt-II</b>    | <b>576B-14K-10Ch</b> |
| <b>14</b>      | <b>Bhoterchak</b>          | <b>124B-02K-14Ch</b> |
| <b>15</b>      | <b>Saidpur Pt-III</b>      | <b>355K-15K-09Ch</b> |
| <b>16</b>      | <b>Khelma-Pt-II</b>        | <b>912B-11K-05Ch</b> |
| <b>17</b>      | <b>Khelma Pt-III</b>       | <b>524B-11K-05Ch</b> |
| <b>18</b>      | <b>Khelma Pt-IV</b>        | <b>760B-16K-11Ch</b> |
| <b>19</b>      | <b>Khelma Pt-V</b>         | <b>190B-12K-15Ch</b> |
| <b>20</b>      | <b>Khelma Pt-VI</b>        | <b>05B-04K-01Ch</b>  |
| <b>21</b>      | <b>Khelma Pt-VIII</b>      | <b>27B-14K-15Ch</b>  |
| <b>22</b>      | <b>Rajyeshwarpur Pt-II</b> | <b>28B-10K-06Ch</b>  |
| <b>23</b>      | <b>Saraspur</b>            | <b>399B-05K-12Ch</b> |
| <b>24</b>      | <b>Rangpur</b>             | <b>15B-03K-14Ch</b>  |
| <b>25</b>      | <b>Natanpur</b>            | <b>126B-03K-01Ch</b> |
| <b>26</b>      | <b>Ghumra Gram</b>         | <b>129B-07K-05Ch</b> |